

jevcu, tam se je učil v gimnaziji do IV. razreda, potem v Belgradu, kjer je končal na »Veliki školi« filozofsko fakulteto l. 1874. Po kratkem službovanju v Belgradu je bil deset let suplent in profesor na gimnaziji v Kragujevcu, l. 1885. pa je prišel v Belgrad, kjer je bil tudi honorarni učitelj srbskega jezika na višji ženski šoli. Leta 1890. je postal tajnik, l. 1891. načelnik v ministrstvu prosvete, 1. aprila 1892. l. pa član državnega sveta. Razni prevrati v mladi kraljevini so vplivali tudi na njegovo usodo (kot državni svetnik je bil l. 1894. upokojen, l. 1899. pa reaktiviran), vendar resnobni in marljivi delavec na književnem polju ter značajni mož v politiki (v stranki »radikalne demokratije«) si je ohranil vedno in povsod spoštovanje in veljavo, tako da je spadal tudi med najodličnejše člane novega srbskega senata. Lep spomin zapušča P. Gjorgjević tudi v slovanskem znanstvenem svetu, posebno pri Hrvatih, s katerimi je bil zvezan po vsem svojem književnem delovanju in kot dopisni član Jugoslovanske akademije v Zagrebu.

Dr. M. Murko.

Stoletnica rojstva K. Vinařického. Dne 24. januarja je preteklo 100 let, kar se je v Slanem rodil sloviti češki rodoljub, buditelj svojega naroda, pedagog in pesnik Karel Vinařický. Umril je v Pragi dne 3. februarja 1869. leta.

Službena petindvajsetletnica. Gospod Vatroslav Holz, uradnik banke »Slavije«, ki je spisal v teku let za razne politične časopise nebroj zanimivih feljtonov in ki je priobčil marsikaj lepega tudi že v našem listu, je praznoval pred kratkim petindvajsetletnico svojega službovanja. To omenjati smemo tem bolj, ker je baš na svojih službenih potovanjih dobil največ takih vtiskov, ki jih je potem kot pisatelj porabil. Vrlemu rodoljubu in pisatelju kličemo: še mnoga leta!

Stjepan Ilijašević. † Dne 3. januarja t. l. je umrl v Varaždinu nestor odličnih Ilircev, Stjepan Ilijašević, v visoki starosti 89 let. Rajnik je bil znamenit pesnik, a še večji ljubitelj svojega naroda.

Louis Leger, tudi nam Slovencem dobro znani francoski slavist, je praznoval dne 13. januarja svoj šestdeseti rojstni dan. Vsi slovanski rodovi so se ta dan s hvaležnostjo spominjali slavnega in požrtvovalnega prijatelja Slovanov. Nieden inozemec si ni pridobil morda toliko in tako trajnih zaslug za slovanstvo kakor Louis Leger. Z resnično požrtvovalnostjo, za katero mu ostanejo večno hvaležni vsi slovanski rodovi, in z neko posebno ljubeznijo do stvari se je lotil dela, ki mu vsaj spočetka nemara ni obetalo mnogo priznanja, a s katerim je z bok svoje žilavosti in jeklene volje dosegel popolno zmago. Francozje, ponosni na svojo moč in slavo, se dolgo niso kdovekaj brigali za druge narode, zlasti pa za Slovane ne. Vsekakor so se nahajali glede Slovanov v hudih zmotah. Te zmoté je razpršil Louis Leger popolnoma. Objavil je o Slovanih nepregledno vrsto spisov, ki temeljijo vsi na lastnem opazovanju. Lahko se trdi, da je Louis Leger kakor noben drugi gladil pot tistemu pobratimstvu, ki je zavladovalo v novejšem času med Francozi in Slovani in ki je za oboje ne samo največje politične, temveč tudi kulturne važnosti. Vezi, ki jih je spletla diplomacija, bi bile kaj rahle in nezanesljive, če bi ne spajalo obeh mogočnih narodov medsebojno spoštovanje in medsebojna ljubezen. Tega spoštovanja, te ljubezni pa ni nikdo bolj podžigal nego Louis Leger s svojimi znamenitimi spisi. Naj bi bilo jubilarju dano, še mnogo let veseliti se uspeha svoje izredne trudoljubivosti!

Z.

Splošno slovensko žensko društvo je priredilo zadnje javno predavanje v letošnji sezoni dne 29. marca, in sicer kakor po navadi v veliki dvorani »Mestnega doma«. Predaval je gospod profesor R. Perušek »O položaju žene v različnih oblikah družine«. Zanimivo predavanje izide v našem listu.

Rusko slovstvo. Maksim Gorkij piše, kakor se poroča, novo dramo. Sujet ji je vzeta iz življenja revnih ruskih židov in bo imela baje naslov »Žide«. Istega pisatelja zbrane povesti in romani so izšli že v četrtem natisku. Korolenko, o katerem se je mislilo, da je že popolnoma utihnil, je priobčil nov zvezek novel in črtic. Veresajev, katerega smo omenili v »Zvonu« že zadnjič, je pridružil prvemu in drugemu zvezku svojih povesti še tretjega. Od P. Boborykina, ki je eden najplodovitejših sedaj živečih ruskih pisateljev, izhajata od novega leta kar dva romana. Dalje sta ob novem letu zagledala beli dan tudi dva nova proizvoda Leonida Andrejeva, katerima pa preroka kritika marsikaj. *Fr.*

Šeststoletni rojstni dan Petrarkov. Arezzo, rojstni kraj Petrarke, se pripravlja, da primerno proslavi šeststoletni rojstni dan tega največjega lirika italijanskega. Tem povodom se odkrije pesnikov spomenik v njegovem rojstnem mestu, obenem pa se izda nova kritična izdaja vseh del njegovih. Patronstvo vsega slavlja je prevzel kralj italijanski sam. *-k.*

Iz poljske literature. Znani »satanist« Stanislaw Przybyszewski, ki je spočetka pisal nemško, a se je pozneje zavedel svoje poljske narodnosti, je izdal pod skupnim naslovom »Mrtvaški ples ljubezni« štiri drame. Przybyszewski je tudi v teh dramah še precej teman. On je v prvi vrsti psiholog, a napravlja često vtisk, kakor bi psihologija, ki se nam razodeva v njegovih delih, ne bila vseskozi istinita in v človeški naravi utemeljena. Przybyszewski spada še vedno k tistim pisateljem, ki podirajo, a ne gradijo. — Henrik Sienkiewicz piše nov zgodovinski roman »Na polu chwati« iz dobe slavne junaka poljskega Jana III. Sobieskega. Ko dokonča to delo, pa namerava Sienkiewicz spisati velik roman, katerega glavni junak bode veliki Napoleon. Nekaj časa že zajemajo poljski pisatelji sploh radi svojim umotvorom sujete iz Napoleonovega časa. Tako je skončal Wojciech Gonsiorowski ravnokar drugi del izmed treh velikih romanov, ki jih misli izdati pod naslovom »Napoleon«. Štefan Zeromski je podal iz iste dobe roman »Popioly«, a znana dramatiška pisateljica Gabrijeła Zapolska piše dramo, v kateri bosta imeli glavni vlogi Napoleon in lepa Poljakinja gospa Walewska. Ista pisateljica je spisala zelo efektno dramo »Jesiennym wieczorem«. *-ś-*

Društvo čeških umetnikov »Manes« je otvorilo pomladno razstavo dne 14. marca v Pragi v novem umetniškem paviljonu, ki ga je zgradil arhitekt Kotěra. Razstava obsega dela najboljših čeških modernih umetnikov, *-i-*

